

Școala Creștină "Filadelfia" - Cl. I-XII

Str. Narciselor, nr. 5E - Suceava Tel/fax: 0230-531205
www.filadelfia.ro office@filadelfia.ro O.P. 6 C.P. 50

Cod fiscal: 14687487 Cont: 251105182340021165015 Banca: Banc Post - Suceava

ISTORIE

clasa a X-a

Frecvență Redusă

Semestrul al II – lea

prof. Diaconiță Adina

Revoluția de la 1848 în Europa

Context

- Apar noi ideologii și curente politice:
 - naționalismul
 - liberalismul
 - socialismul marxist
- Anul 1848- primăvara popoarelor
 - anul revoluționar al Europei

Cauze :

- **in plan social** :criza alimentara, somaj, cresterea preturilor, scaderea nivelului de trai
- **in plan politic** : nemulțumirea fata de regimurile existente.
- **in plan national** : lupta pentru eliberarea popoarelor din Imperiul multinational austriac.
- revoluții social –politice** –au vizat schimbarea regimurilor politice.
- revoluții nationale** –au vizat afirmarea nationala.

Obiective :

-revoluția europeana urmareste :liberalismul politic, dreptatea sociala si afirmarea nationala.

Forțe participante :

-burghezia, nobilimea liberala, taranimea si lucrarorii industriali.

Desfasurarea revoluției:

Franta

- cauza a fost de natura politica :monopolul politic exercitat de marii bancheri in vremea Monarhiei din Iulie impiedica accesul la putere a burgheziei .
- izbucneste in februarie,1848
- la 25 februarie a fost proclamata Republica
- s-a format un **guvern provizoriu** din care au facut parte reprezentantii tuturor participantilor la revolutie , care a emis o serie de decrete (votul universal pt. barbati, libertatea presei si a intrunirilor si organizarea **Atelierelor Nationale**)
- in martie a fost aleasa Adunarea Constituenta care a elaborat o Constitutie democratica –puterea executiva era exercitata de presedinte, iar cea legislativa de Adunarea Nationala, sistem de drepturi si libertati cetatenesti.
- Adunarea a desfiintat Atelierele Nationale; rezultatul –prima confruntare armata intre burghezie parlamentara si muncitori
- in decembrie a fost ales prin vot universal presedinte Ludovic Bonaparte , care profitand de neintelegerile dintre gruparile politice s-a proclamat imparat sub numele de Napoleon al III lea.

Imperiul habsburgic :

- cauze :politice, sociale si nationale.
- izbucneste in martie 1848, la Praga, Viena , Pesta si Milano.
- in Austria cancelarul Metternich a fost demis.
- la Roma s-a creat o republica condusa de Giuseppe Mazzini
- la Milano si Venetia trupele imperiale au fost alungate.
- ungurii au format un stat independent si au infaptuit o serie de reforme.
- cu ajutorul rusilor, imparatul a reusit sa inabuse revolutia si sa instaureze un regim **neoabsolutist**.

Urmari :

-deși revoluțiile sunt infrante, au elaborat un program de dezvoltare în sens democratic, capitalist și național și au reprezentat un eveniment fundamental în evoluția generală a societăților europene.

Revoluția din 1848-1849 în spațiul românesc

CAUZE

Naționale :

- *asuprirea străină în cele trei țări românești;*
- *existența regimului politic bazat pe Regulamentele Organice în Țara Românească și Moldova;*
- *Apariția pericolului anexării Transilvaniei la Ungaria, în urma izbucnirii revoluției maghiare și al refuzului maghiarilor de a recunoaște drepturile naționale ale românilor;*

Economice și sociale :

- *existența privilegiilor feudale;*
- *necesitatea unei reforme agrare pentru rezolvarea problemei țărănești și împroprietărirea țăranilor;*
- *absența drepturilor și libertăților cetățenești;*

FORȚE PARTICIPANTE

Tinerii, Burghezia, Boierimea de orientare democratică, Orășenimea, Țărănimea.

MOLDOVA

- Caracter moderat
- 28 martie 1848- „Petițiunea Proclamațiune
- Domnitorul Mihail Sturdza- respinge documentul- arestează pe revoluționari
- Revoluția înfrântă înainte să se declanșeze
- Revoluționarii moldoveni refugiați la Brașov- 24 mai 1848- „Prințipiile noastre pentru reformarea patriei”- unirea Țării Românești cu Moldova într-un singur stat neatârnat
- Cernăuți- „Dorințele partidei naționale din Moldova”- unirea-„cheia bolții fără de care întreg edificiul național s-ar prăbuși”

Reprezentanți în Moldova: Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri; Grigore Cuza; Alexandru Ioan Cuza; Alecu Russo, etc.

ȚARA ROMÂNEASCĂ

- Caracter social –politic compromis
- 9 iunie 1848- Proclamația de Islaz- domnitorul Gh. Bibescu- abdică
- Guvern provizoriu
- Comisia proprietății
- Drepturi și libertăți democratice
- Intervenția armatelor otomane și țariste- revoluția înfrântă

Reprezentanți în Țara Românească: Nicolae Bălcescu; Ion Heliade Rădulescu; C.A.Rosetti, Ion Ghica; frații Golescu; frații Brătianu, etc.

TRANSILVANIA

- Caracter național- radical
- 3- 15 mai 1848- Marea Adunare Națională de la Blaj
- Petiția Națională- libertatea și independența națiunii române
- Programul respins
- Sept. 1848- A treia Adunare Națională de la Blaj-participanții organizați militar de către Avram Iancu
- Confruntări militare- rezistența din Munții Apuseni
- 2 dec. 1848- Proiectul de Pacificare de la Seghedin
- Aug.- sept. 1849- intervenția armatelor austriece- înăbușirea revoluției

Reprezentanți în Transilvania: Avram Iancu; Simion Bărnuțiu; Andrei Șaguna;

Al. Papiu Ilarian. Ioan Buteanu.

CONCLUZII

- În 1848 Republica franceză a rostit trei cuvinte: LIBERTATE, EGALITATE, FRATERNITATE și declarat prietenie și alinață tuturor popoarelor.
- Revoluția din Țările Române a fost înfrântă datorită intervenției imperiilor vecine.
- Revoluțiile de la 1848 au deschis calea înfăptuirii de reforme de care întreaga Europă avea nevoie și cadrul necesar înfăptuirii unității naționale acolo unde popoarele năzuiau la acest vis.

UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE

CONTEXT EXTERN

Războiul Crimeei (1853 – 1856), încheiat cu înfrângerea Rusiei. În februarie 1856 încep lucrările Congresului de Pace de la Paris, care a reprezentat cadrul internațional în care s-a pus problema unirii Principatelor Române.

Tabăra prounionistă: Rusia, Prusia, Franța, Sardinia

Tabăra antiunionistă: Austria, Turcia

Anglia nu s-a pronunțat

În cadrul **Tratatului de la Paris-1856** se decide:

- Consultarea poporului român cu privire la problema unirii Principatelor Române;
- Retrocedarea celor trei ținuturi din sudul Basarabiei: Cahul, Ismail și Bolgrad;
- Încetarea protectoratului singular al Rusiei și înlocuirea lui cu protectoratul colectiv

al celor șapte puteri garante.

Se alcătuiește o Comisie Europeană de Informare care trebuia să supravegheze procedura de consultare a poporului român.

Hotărârile/rezoluțiile Adunărilor Ad-hoc octombrie 1857:

- respectarea autonomiei Principatelor;
- unirea Principatelor într-un singur stat numit România;
- prinț străin cu moștenirea tronului ales dintr-o dinastie domnitoare a Europei;
- neutralitatea pământului Principatelor;
- Adunare Legislativă în care să fie reprezentate toate categoriile sociale.

În martie 1858 încep lucrările **Conferinței de la Paris**, care se desfășoară până în august 1858. În martie 1858 încep lucrările Conferinței de la Paris care se desfășoară până în august 1858. La 7 / 19 august 1858 se adoptă Convenția de la Paris, care reglementează modul de organizare a Principatelor Unite.

Convenția de la Paris august 1858:

- unirea principatelor sub numele de Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești;
- Principatele aveau fiecare un domn ales pe viață, guverne și adunări separate;
- doua instituții comune cu sediul la Focșani: Comisia Centrală (rol legislativ) și Înalta Curte de Casație și Justiție (rol juridic);
- garanția colectivă a Marilor Puteri;
- desființarea privilegiilor și monopolurilor economice;
- egalitatea moldovenilor și muntenilor în ocuparea funcțiilor publice;
- noi raporturi între proprietari și țărani.

După adoptarea Convenției, în Principatele Române au loc alegerile pentru formarea Adunărilor Elective, care aveau ca scop desemnarea persoanei domnitorului. După dezbateri îndelungate, **la 5 ianuarie 1859, Alexandru Ioan Cuza este ales domn al Moldovei. La 24 ianuarie 1859 Alexandru Ioan Cuza este ales domn al Țării Românești.**

PRIN DUBLA ALEGERE A LUI ALEXANDRU IOAN CUZA, PRINCIPATELE ROMÂNE PĂȘEAU FERM PE FĂGAȘUL MODERNITĂȚII

DOMNIA LUI ALEXANDRU IOAN CUZA (1859 – 1866)

1. Etapa unificării depline
2. Etapa marilor reforme (1863 – 1866)

ETAPA UNIRII DEPLINE

În plan intern: Se unifică poșta, telegraful, administrația, armata; Se formează Comisia Centrală și Înalta Curte de Casație și Justiție.

În plan extern: Sunt trimise misiuni diplomatice în capitalele celor șapte puteri garante cu scopul recunoașterii dublei alegeri și, apoi, a unirii depline a Principatelor Unite. În primăvara anului 1859 în cadrul unei noi conferințe, la Paris, este recunoscută dubla alegere a lui Cuza de : Franța, Rusia, Prusia, Piemont și Anglia.

În august 1859 dubla alegere a lui Cuza este recunoscută de Austria și Turcia doar pe timpul domniei lui Cuza.

În decembrie 1861 Turcia recunoaște unirea deplină a Principatelor Române, pe timpul vieții lui Cuza.

La 22 ianuarie 1862 se formează primul guvern unic al Principatelor Unite, condus de Barbu Catargiu. La 24 ianuarie 1862 încep lucrările primei Adunări legiuitoare unice. Ambele instituții erau dominate de conservatori.

ETAPA MARILOR REFORME

Secularizarea averilor mănăstirești În decembrie 1863 se adoptă legea în virtutea căreia averile mănăstirești trec în proprietatea statului român.

Reorganizarea instituțiilor statului. Din cauza opoziției sistematice făcute de conservatori, în special față de reforma agrară, Alexandru Ioan Cuza recurge la **lovitura de stat din 2 mai 1864**, prin care dizolvă Adunarea legiuitoare. Supune plebiscitului Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris, prin care își legitimează regimul autoritar.

Prerogativele domnești sporesc în mod considerabil, Adunarea legislativă dobândește o structură bicamerală: Adunarea Electivă și Corpul Ponderator, în cadrul căruia un număr mare de membri era numit de domn. Inițiativa legislativă aparținea domnului.

Reforma electorală Sistemul de vot rămâne cenșitar dar, prin scăderea censului, crește masa electoratului și se restrânge influența politică a conservatorilor.

Reforma agrară(august 1864) Împroprietărirea țăranilor clăcași, prin despăgubire, ținându-se cont de starea materială (numărul de vite) a țăranimii dependente.

Reforma învățământului: Înființarea învățământului obligatoriu și gratuit, la nivel primar; Extinderea rețelei școlare; Întemeierea învățământului universitar. În 1860 se întemeiază Universitatea din Iași În 1864 se întemeiază Universitatea din București.

Reforma judiciară Modernizarea sistemului judiciar românesc prin adoptarea Codului Civil și a Codului Penal (1864 / 1865)

Din anul 1865 acțiunile „*monstruoasei coaliții*” se intensifică și vor culmina cu lovitura de stat de la 11 februarie 1866, în cadrul căreia Alexandru Ioan Cuza a fost obligat să abdice și să părăsească țara. Locotenenta domnească alcătuită în acele momente a condus statul român până la venirea principelui străin, Carol de Hohenzollern- Sigmaringen.

Alexandru Ioan Cuza își petrece restul zilelor în străinătate. Moare în 1873 în Germania. Este adus în țară și înmormântat la Ruginoasa.

UNIFICAREA GERMANIEI

- ▶ Infrangerea revoluției din 1848-1849 a amanat pentru un timp unificarea Germaniei.
- ▶ Succesele liberalilor italieni în frunte cu Cavour i-au însufletit și pe liberalii germani-partasi ai unificării Germaniei sub conducerea dinastiei Hohenzollernilor prusaci.
- ▶ Unificarea în jurul Prusiei este promovată de Otto von Bismarck, care, în septembrie 1862, devine prim-ministru al Prusiei.
- ▶ El a realizat unificarea Germaniei "prin fier și sânge » .

1864

La început Prusia s-a aliat cu Austria pentru a învinge Danemarca într-un război scurt din 1864, reușind să cucerească astfel Schleswig-Holstein.

- ▶ Considerențele lui Bismarck ca nici una din marile puteri nu va interveni în sprijinul Danemarcei s-au adevărat. Conform tratatului de pace încheiat, ducatele treceau sub guvernarea comună a Prusiei și Austriei.

1866

- ▶ În 1866, cu participarea Italiei, Otto von Bismarck a făcut să izbucnească războiul austro-prusac.
- ▶ Austriecii au fost învinși în bătălia de la Königgrätz.
- ▶ Bismarck a reușit să excludă vechii rivali austrieci de la formarea Confederației Germane Nordice, compusă din 22 de state germane care sprijiniseră Prusia în război.
- ▶ Această Confederație Germană avea să fie precursorul Imperiului din 1871.

1870-1871

- ▶ Patru state sud-germane - Bavaria, Viurtemberg, Baden și Hessen-Darmstadt - și-au pastrat independența, preferând relațiile cu Franța.
- ▶ Ultimele bariere în calea creării Imperiului German, sub conducerea Prusiei, au fost înlăturate în urma războiului victorios din anii 1870-1871 contra Franței (victoria de la Sedan).
- ▶ Statele sud-germane sunt incluse în componenta Imperiului German, proclamat la 18 ianuarie 1871 în Sala de Oglinzi a palatului de la Versailles.

- Confederația a fost transformată în Imperiu prin proclamarea regelui Prusiei Wilhelm I ca împărat german într-o ceremonie din Palatul Versailles, un gest de umilire a Franței.

Primul razboi mondial **1914-1918**

Cauzele *Primului razboi mondial*

- 1.Lupta pentru piete de desfacere si sursele de materii prime
- 2.Problemele coloniale
- 3.Nationalismul militant
- 4.Cursa inarmarilor
5. Aliantele politico-militare

Perioada 1871-1914 este marcata in relatiile internationale de incheierea unor aliante politico-militare care reunesc principalele puteri europene si domina viata diplomatica a vremii, pregatind ,in mare masura , razboiul .

Tripla Alianta (Puterile Centrale)

Mai apropiate ca interese ,Germania si Austro-Ungaria au incheiat in 1879 o alianta ,inamicul principal fiind considerat Rusia.Italia a aderat la aceasta alianta in 1882.Astfel a rezultat *TRIPLA ALIANTA* ,initial cu caracter defensiv,cu asumarea unor obligatii de ajutor in cazul unui atac din partea Frantei sau a Rusiei.In 1883 Romania adera in secret la aceasta alianta ,in conditiile deteriorarii relatiilor cu Rusia.

Tripla Intelegere (Antanta)

- S-a format in trei etape :
- 1891-1893-acorduri intre Franta si Rusia
 - 1904- "*Antanta cordiala*" intre Franta si Marea Britanie
 - 1907-acord intre Rusia si Marea Britanie

Pretextul razboiului

La 15/28 iunie 1914,Gavrilo Princip,un student sarb din Bosnia ,l-a asasinat pe Franz Ferdinand ,mostenitorul tronului austro-ungar.Austro -Ungaria a adresat un ultimatum Serbiei si , in pofida indeplinirii celor mai multe conditii puse ,la 15/28 iulie 1914 ,i-a declarat razboi.

Statele implicate in conflict

Puterile Centrale

Germania-1914
Austro-Ungaria-1914
Turcia-1914
Bulgaria-1915

Antanta

Rusia-1914
Franta-1914
Marea Britanie-1914
Belgia-1914
Serbia-1914
Japonia-1914
Italia-1915
Romania-1916
S.U.A.-1917
Grecia-1917

- **Razboiul total**

Adeziunea populatiei a permis guvernantilor sa utilizeze toate resursele in slujba razboiului. Femeile si adolescentii preiau locul barbatilor plecati pe front, fiind integrati masiv in industrie si agricultura. Muncitorii proveniti din tarile neutre si colonii devin tot mai nu-merosi, iar treptat se va trece si la folosirea prizonierilor de razboi. Pe masura ce razboiul s-a prelungit, resursele s-au impuinat, afectand si spatele frontului, prin rationalizarea distribuirii bunurilor catre populatie.

- **Razboi mondial**

Angajarea treptata in conflict a unor state din afara continentului european a transformat razboiul intr-unul mondial.

- **Razboiul economic**

Interventia statului in economie, sub presiunea necesitatilor de razboi, va determina desfasurarea in spatele frontului a unui adevarat razboi industrial

- **Arme noi, inovatii tehnice**

Prima conflagratie mondiala a adus in istoria confruntarilor militare un grad de violenta care nu fusese atins pana atunci. In premiera, sunt folosite noi spatii de desfasurare a luptelor: in aer (avionul) si sub apa (submarinul). Armamentul a cunoscut perfectionari rapide, fiind create arme noi.

Tunul de mare calibru Gazele toxice Avionul Tancul

FRONTURILE DE LUPTA

Razboiul s-a purtat pe toate continentele, pe ocean si in colonii. Teatrul principal de razboi a fost Europa, unde s-au constituit mai multe fronturi:

- Frontul de vest
- Frontul de est
- Fronturile secundare din Balcani, in Serbia si, spre sfarsitul razboiului, in nordul Greciei

MARILE BATALII

- **1914-Campania surprizelor**

Pe frontul de vest, incalcand neutralitatea Belgiei, armata germana a atacat Franta prin nord. Ea pierde "batalia frontierelor" care se incheie peste tot cu victoria germanilor. Insa, ofensiva germana este oprita pe raul Marna (5-12 sept.), la 40 de km de Paris. Victoria a pus capat razboiului de miscare, inlocuindu-l cu razboiul de pozitie pana in 1918

Pe frontul de est, rusii sufera un dezastru in luptele de la Tannenberg si Lacurile Mazuriene. Insa, ofensiva rusa a obligat Germania sa retraga trupe din vest, slabind presiunea inainte de lupta de la Marna.

- **1915- Razboiul de pozitie**

Esecul ofensivelor din anul precedent transforma razboiul de miscare intr-unul de pozitie. Stabilizarea frontului de vest a permis Germaniei organizarea unei ofensive puternice impotriva rusilor, care se retrag 500km, cu pierderi uriase. Pentru a-i ajuta pe rusi, Aliatii incearca fara succes strapungerea dispozitivului german in Artois si Champagne (380000 morti) si fortarea stramtorii Dardanele unde, la Gallipoli, corpul expeditionar franco-britanic a fost zdrobit de artileria turca (145000 morti). La sfarsitul anului, superioritatea Puterilor Centrale este incontestabila.

- **1916-Razboiul de uzura**

Atacul principal este orientat pe frontul de vest, unde germanii au declansat o uriasa batalie de uzura la Verdun (februarie-decembrie 1916), avand ca obiectiv epuizarea fortelor adeversarului. Pentru a usura apararea Verdunului, aliatii raspund cu un atac pe raul Somme, unde britanicii folosesc pentru prima data tancurile.

Este anul in care Romania intra in razboi alaturi de Antanta (15 august 1916).

- **1917- Anul marii crize**

Pentru a forta victoria ,Germania a decis declansarea razboiului submarin total, atacand si navele statelor neutre.Drept urmare,S.U.A. au intrat in razboi de partea Antantei,punand la dispozitia acesteia importante resurse materiale si umane.In urma loviturii de stat bolsevice Rusia iese din razboi.

Singurele victorii ale Antantei au fost cele romanesti obtinute,in vara lui 1917,la Marasti,Marasesti si Oituz.Insa,datorita deteriorarii situatiei din Rusia ,Romania este nevoita sa iasa din razboi. De asemenea ,prelungirea razboiului contribuie la scaderea grava a moralului in randul soldatilor,precum si al civililor din spatele frontului.

- **1918-Sfarsitul Cosmarului**

Anul 1918 a debutat sub auspicii favorabile Germaniei si aliatilor ei.Pacea de la Brest-Litovsk (3 martie),prin care Rusia iese din razboi,a permis germani lor sa transfere importante efective pe frontul francez.Germania spera in obtinerea victoriei inainte de sosirea americanilor.Insa,ofensiva declansata in martie 1918 a fost oprita tot pe Marna.A urmat ofensiva generalizata a Antantei care,in doua luni,elibera aproape toate regiunile ocupate.Aliatii Germaniei au capitulat pe rand:Bulgaria la 29 septembrie,

Turcia la 30 octombrie,

Austro-Ungaria la 3 noiembrie.

In aceste conditii,Germania a semnat armistitiul la 11 noiembrie la Rethondes,in padurea Compiègne.

Bilantul razboiului

Pentru Europa,incheierea razboiului insemna sfarsitul hegemoniei ei.

Dispareau patru imperii:german,tarist,turc si austro-ungar.

Apareau noi state:Cehoslovacia ,Jugoslavia,Finlanda,Romania Mare,Polonia, Letonia,Lituania,Estonia,Ungaria,Austria.

Pierderile umane

Oficial au intrat in razboi 28 de state,din care au participat efectiv la lupte 16. Au fost mobilizati circa 75 de milioane de oameni.Dintre acestia :10 milioane de morti,22 milioane de raniti,3 milioane de soldati disparuti,13 milioane civili morti.

Pierderi materiale

Bilantul economic a fost negativ pentru toate statele antrenate in conflict: mii de localitati distruse;transporturi dezorganizate,capacitati industriale in ruina.Pentru a sustine razboiul,statele beligerante au contractat mari imprumu turi externe,mai ales de pe piata americana .

REGIMURI POLITICE INTERBELICE

Regimul politic	Caracteristici	Statul	Caracteristici
<i>Democratice</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Libertăți: <ul style="list-style-type: none"> - presei - cuvântului - persoanei - religioasă etc. ❖ Pluralism politic; ❖ Alegeri libere; ❖ Existența opoziției; Economie de tip capitalist. 	<i>Franta</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creștere economică însemnată; ▪ Coalizare a forțelor de stânga (socialiștii) și de extremă stângă (comuniștii), care au constituit “Frontul popular” (1936-1938); ▪ Tensiunile interne au slăbit Franța; ▪ Se va alinia Marii Britanii în problemele internaționale.
		<i>Anglia</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pierde primul loc pe plan economic, în favoarea SUA; ▪ Se confruntă cu mișcări de emancipare națională (în India); ▪ Partidul Liberal slăbește, măcinat de conflicte interne; ▪ Cele două partide principale vor fi: Partidul Conservator Partidul Laburist ▪ Ele vor alterna la guvernare în timpul celei de-a doua conflagrații mondiale.
<i>Totalitare</i>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Lipsa drepturilor și libertăților; ○ Un singur partid; ○ Puterea este deținută de o singură persoană; ○ ideologie unică; ○ Teroarea folosită împotriva oricărei formă de opoziție; ○ <u>Ideologii</u> de extremă stângă – comunism; de extremă dreaptă – fascism. 	<i>U.R.S.S</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <u>Revoluția din Octombrie</u>, 1917 a însemnat preluarea puterii de către Partidul Comunist (bolșevic) condus de V. I. Lenin; ▪ Din 1922, Rusia Sovietică s-a numit Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste (URSS); ▪ Se instituie “<u>dictatura proletariatului</u>”; ▪ Lichidată economia de piață; economie planificată; ▪ Se instituie proprietatea de stat și cooperatistă (colhozuri); ▪ Industrializare și colectivizare forțată; ▪ Toate acestea au frânat creșterea economică.
		<i>Germania</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Adolf Hitler cucerește puterea în 1933; ▪ Liderul suprem – “Führer”; partid unic; ▪ Menține economia de piață; ▪ Prioritate eforturilor de înarmare; ▪ Ideologie de extremă dreaptă – național – socialismul (nazismul); ▪ , Principiul “rasei pure superioare” (rasa “ariană”); ▪ Antisemitism; ▪ Politică de expansiune
		<i>Italia</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ În urma “Marșului asupra Romei”, Benito Mussolini a fost numit, de regele Victor Emmanuel al II-lea, prim-ministru (1922); ▪ A instaurat progresiv un regim de dictatură; ▪ Liderul suprem – “Ducele”; ▪ Ideologie de extremă dreapta – fascismul; ▪ Dorind restabilirea măreției Romei antice, a implicat Italia în cel de-al doilea război mondial.

Al doilea război mondial

1939-1945

Al Doilea Război Mondial a fost un **conflict** armat generalizat, la mijlocul **secolului al XX-lea**, care a mistuit cea mai mare parte a globului, fiind considerat cel mai mare și mai ucigător război neîntrerupt din **istoria omenirii**. A fost prima oară când un număr de descoperiri tehnice noi, incluzând **bomba atomică**, au fost folosite la scară largă împotriva militarilor și civililor, deopotrivă.

Al Doilea Război Mondial a provocat moartea directă sau indirectă a aproximativ 60 de milioane de oameni, aproximativ 3% din **populația mondială** de la acea vreme. În plus, multe alte persoane au fost rănite grav, au căpătat infirmități pe viață datorită armelor de foc, bombardamentelor clasice sau nucleare, sau datorită experiențelor militare și medicale inumane la care au fost supuse. S-a estimat că acest război a costat mai mulți bani și resurse decât toate celelalte războaie la un loc: 1.000 de miliarde de dolari la valoarea din 1945, fără a se pune la socoteală sumele cheltuite pentru reconstrucția de după război.

Cauzele izbucnirii războiului

-dorința de expansiune a Germaniei, Italiei și Japoniei

Forțe participante

Puterile Axei: Germania, Italia și Japonia

Coaliția Națiunilor Unite (1941-1942)

Fronturi

Europa, Africa, SE Asiei, M.Mediterană, O. Atlantic, O. Pacific

1 septembrie 1939 – Planul alb – Germania atacă și cucerește Polonia

1939 - Tactica: războiul fulger (Blitzkrieg)

Sept.1939 – mai 1940 pe frontul de vest se desfășoară “războiul ciudat”

1940

-Germania ocupă Danemarca, Norvegia, Belgia, Olanda ,Luxemburg

22 iunie “**Planul galben**”- Germania ocupă Franța

Sept. – mai 1941 “**Leul de mare**”- bătălia pentru Anglia – primul eșec al Germaniei

Oct.- Italia atacă Grecia

1941

Lupte în N Africii: italienii și germanii împotriva englezilor

Germanii invadează Iugoslavia

22 iunie- **operațiunea Barbarossa**- Germania atacă URSS

7 decembrie- atacul japonez de la Pearl Harbour- SUA intră în război

Japonia cucerește Asia de SE

1942 -1943

- mai-oct. Japonia pierde bătălii în Pacific

Victoria engleză de la El Alamein

Nov.1942- **operațiunea Torch**- debarcarea anglo-americană în Africa de N

Bătălia Stalingradului – ofensiva rusă

1943- **operațiunile Voinicul și Avalanșa**- debarcarea aliaților în Sicilia și Italia continentală

1944-1945

-Germanii pierd bătălia Atlanticului

6 iunie 1944-operațiunea Overlord-debarcarea aliaților în Normandia

Armata Roșie își eliberează teritoriul și înaintează spre Germania
8 mai 1945 Germania capitulează
6-9 august bombardamentele americane atomice de la Hiroshima și Nagasaki
2 septembrie Japonia capitulează

Situația în teritoriile ocupate

Regim de represiune, teroare, exploatare economică
Rasele inferioare primesc soluția finală
Holocaustul-5 milioane de victime
Rezistența antifascistă: guverne în exil, acțiuni ale partizanilor

Urmările războiului

-peste 50.000.000 de decedați
Imense pagube materiale
Victimele lagărelor de exterminare(Auschwitz, Dachau, Treblinka)
Europa de est- regimuri comuniste
26 iunie 1945 ONU

ROMÂNIA ÎN AL II-LEA RĂZBOI MONDIAL (1941-1945)

PIERDERILE TERITORIALE DIN 1940

- Iunie 1940 – România ceda U.R.S.S., Basarabia și Bucovina de Nord
- 30 august 1940 – prin Dictatul de la Viena România ceda Ungariei NV Transilvaniei
- Sept. 1940 – România ceda Bulgariei S Dobrogei, numit Cadrilater
- Sept. 1940 – regele Carol al II-lea abdică în favoarea fiului său Mihai

GUVERNAREA LUI ION ANTONESCU

- În sept. 1940 – conducătorul statului este generalul Ion Antonescu
- Guvernul este format din legionarii Gărzii de Fier
- Noiembrie 1940 – România aderă la Pactul Tripartit, trupele germane pătrund pe teritoriul țării
- Ianuarie 1941 – Antonescu înăbușă rebeliunea legionară înlăturându-i pe legionari de la guvernare și preia întreaga putere

PARTICIPAREA ROMÂNIEI LA RĂZBOI

- 22 iunie 1941 – România participă alături de Germania la atacul asupra U.R.S.S.
- Până în iulie 1941 – sunt eliberate Basarabia și Bucovina de Nord
- Armata română va lupta dincolo de Nistru, în Crimeea și apoi la Stalingrad și Caucaz
- Din 1942 – teritoriul României a fost bombardat de aviația anglo-americană
- 23 august 1944 – regele Mihai a dat o lovitură de stat înlăturându-l pe Antonescu și trecând de partea Națiunilor Unite
- Germania rămâne fără sursele de petrol din România, U.R.S.S. înaintând foarte repede spre vest
- Armata română participă la eliberarea Ungariei, Cehoslovaciei și Austriei, alături de trupele sovietice